

Motion till riksdagen 2005/06:So451

av **Johan Pehrson (fp)**

Tidigare diagnoser av adhd

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av tidigare diagnoser gällande adhd.

Motivering

Många människor i vårt land lever med ett neuropsykiatriskt funktionshinder som till exempel adhd. Av skolbarnen är det cirka fem procent som har adhd, vilket ofta innebär uppmärksamhetsstörningar och hyperaktivitet. Tidigare trodde man att adhd var ett handikapp som växte bort under barndomen. Så är inte fallet – för flertalet fortsätter problemen även i vuxen ålder.

Neuropsykiatriska funktionshinder yttrar sig tidigt – redan i fyra- till tio-årsåldern – och påverkar i stor utsträckning barnet och dess omgivning. Forskning visar att barn med adhd löper ökad risk för att misslyckas i skolan, att få problem med kamratrelationer och olika psykiska problem. Forskning visar också att barn med adhd löper ökad risk att fastna i missbruk och kriminalitet om barnet inte får ett proaktivt stöd. Faktum är att en fjärdedel av personerna inom kriminalvården lider av ett neuropsykiatriskt funktionshinder.

Många av de vuxna som lider av adhd har redan under barndomen haft denna typ av funktionshinder men inte fått någon hjälp. För att förhindra att barn far illa av sitt handikapp måste de få hjälp i tid. Ett första steg är att få en riktig diagnos, vilket förutsätter goda möjligheter att genomföra tidiga adhd-utredningar.

Behovet av adhd-utredningar

En förutsättning för att kunna sätta in tidiga insatser och hjälpa personer med neuropsykiatriska funktionshinder är ge dem en diagnos. Syftet med diagno-

Fel! Okänt namn på

sen är att få kunskap om barnets eller den vuxnes förutsättningar och därigenom lägga grunden för ett adekvat bemötande från omgivningen.

För att avgöra om en person har adhd eller inte krävs det en noggrann utredning. När det gäller barn innebär detta intervjuer med barnet och föräldrarna, informationsinhämtning från förskolepersonal och skolpersonal, psykologiska tester och bedömningar samt medicinsk undersökning. För att diagnostisera vuxna krävs både en bedömning av personen i den aktuella situationen och symptom under barndomen och uppväxten. Det är många personer som är inblandade i en utredning, bland annat psykologer, läkare och pedagoger. Det finns idag ingen ”bot” mot funktionshindret men det finns verkningsfulla metoder för att begränsa symtomen och mildra svårigheterna för de drabbade.

Minska köerna till hjälp

Riksförbundet Attention, föreningen för människor med neuropsykiatriska funktionshinder, har undersökt väntetiderna för vuxna som behöver genomgå en adhd-utredning. Förbundets granskning visar att var tredje psykiatrisk mottagning saknar möjlighet att diagnostisera adhd och närliggande funktionshinder hos vuxna. Väntetiderna varierar väldigt mycket i landet. Mitt eget hemlän, Örebro, har bland de längsta väntetiderna i Sverige – där kan man få vänta i upp till två år för att få en adhd-utredning genomförd, vilket är orimligt. De människor som arbetar i Lindesberg där utredningarna görs har själva uttryckt frustration över den hopplösa situationen. Det är mycket angeläget att denna situation förändras – möjligheterna till tidig diagnostisering måste förbättras avsevärt. Alla barn har rätt till en diagnos för att vi ska kunna ge dem förutsättningar att klara sig så bra som möjligt i livet.

Regeringen måste tillse att myndigheterna på ett bättre sätt än idag uppmärksammar utmaningarna för dessa barn. Därmed förbättras chanserna att dessa barn kan klara sina stora utmaningar.

Stockholm den 3 oktober 2005

Johan Pehrson (fp)